

שבת
שלום

פרשת יתרו

"..זה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל..

ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש.."

(שמות י"ט ג'-ו')

יהודים לומדים תורה בחברותא בעיר פינסק.

צילם: אלתר קציזנה 1924

"אין סכין מתחדדת אלא בירכה של חברתה,

כך אין תלמיד חכם משתבח אלא בחברו"

(ילקוט שמעוני)

אצלנו בכפר טודרא

מילים: יהושע סובול

לחן: שלמה בר
ביצוע: הברירה הטבעית

..ואז את חתן השמחה

שהגיע לגיל חמש

אצלנו בכפר טודרא

מכניסים לבית הכנסת

וכותבים על לוח של עץ

בדבש מא' ועד ת'

את כל האותיות בדבש

ואומרים לו:

חביבי, לקק!

והיתה התורה שבפה

מתוקה כמו טעם של דבש

אצלנו בכפר טודרא

שבלב הרי האטלס..

שבת פרשת יתרו		ימי החול	
הדלקת נרות	16:59	זמן תפילין /טלית	05:35←05:40
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"כ)	08:00
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	09:11←09:13
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:00
מנחה	12:30, 13:30	מנחה וערבית	17:10
		שקיעה	17:25←17:20
צאת השבת	17:55	ערבית	20:10

יתרו והדרוזים

יתרו שנתן למשה את בתו לאישה, זכה ממנו לשני נכדים, נתן לו עצות חשובות בארגון יעיל ובהקמת ערכאות משפטיות לבני ישראל - זכה גם להיות הנביא והאב הרוחני של העדה הדרוזית.

מאמר זה נכתב על סמך מקורות מעורפלים ומסורות אפופות בסימני שאלה. במהלך הדורות קהילת החוקרים ניסו לחדור לסודות הדת ללא הצלחה מרשימה.

נתחיל במסורת היהודית. בספר בראשית (כ"ה-ב'), מסופר שאחד הבנים שנולדו לאברהם וקטורה הוא "מדיין", כאן נכנסת המסורת המוסלמית ומספרת שמדיין נשא לאישה את אחת מבנות עמלק (להזכיר: עמלק היה נכדו של עשו) להם נולד בן ששמו יתרו.

המסורת הדרוזית סוברת, בניגוד למסורת חז"ל, שיתרו לא התגייר. משה נישא לציפורה בת יתרו שאף היא לא התגיירה, למרות ששני בניהם נימולו. תשובה לפלונטר מסוג זה ועוד תשובות לשאלות אחרות, נותרו סודיות בדת הדרוזית והן ידועות רק ליחידי סגולה בעדה.

הדרוזים סוברים שהם שרידים של "בני הקיני" שנכנסו יחד עם בני ישראל לארץ כנען. בספר שופטים (ד"כ"א), אנו קוראים על יעל אשת חבר הקיני שהורגת את סיסרא.

סברה נוספת למוצאם של הדרוזים היא שהם צאצאי "היטורים". בספר בראשית (כ"ה-ט"ו), כתוב שיטור היה אחד מבניו של ישמעאל, שבטי היטורים שחיו בבקעת הלבנון, היו בעימותים מתמשכים מול מלכי החשמונאים.

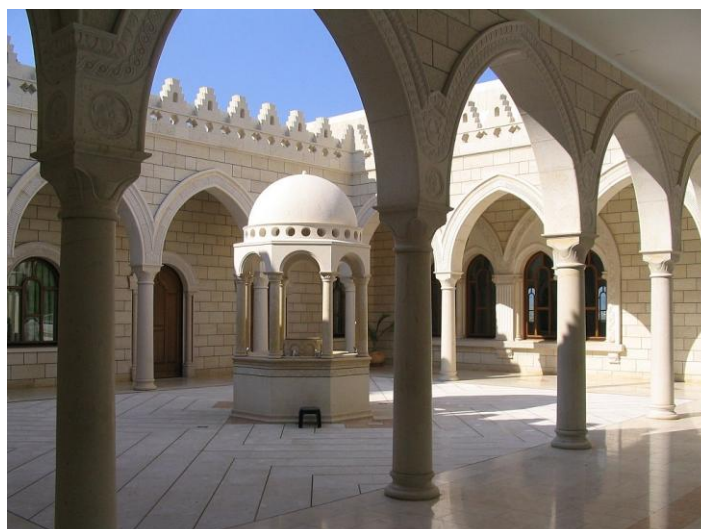
הסברה הריאלית והמתקבלת היא שמדובר בפלג שפרש לפני כאלף שנים מהאיסלם השיעי במצרים, כקבוצה אתנית דתית ושםם נגזר ממפיץ הדת - איסמעיל א-דרזי.

יתרו קיבל את הכינוי "שועיב" – פירושו: "מראה את דרך הישר". באחרית ימיו הגיע שועיב למערה באזור כפר חיטים, שם הוא מת ושם ציון קבורתו.

חג הנביא שועיב - נמשך 4 ימים, בתאריך קבוע כל שנה ע"פ הלוח הגרגוריאני, בין ה 25 ל 28 לאפריל.

כשנשאל הרב חיים קנייבסקי האם מותר להתפלל בקבר יתרו, הוא השיב: "כמו בכל קברי הצדיקים".

מנחם קימלמן-קיבוץ ראש הנקרה

ברחבה של קבר יתרו (נבי שועיב)

פרשת 'תרו' – ח'דלות א' ק'

לאחר נס קריעת ים סוף ומלחמת עמלק מגיע יתרו, חותן משה, למחנה ישראל עם אשתו של משה ושני ילדיהם. כשיתרו רואה את משה דן את העם מבוקר עד ערב הוא מציע לו להקים מערכת משפט שכוללת אנשים רבים שישפטו את העם. משה מקבל את עצתו של יתרו.

לאחר מכן מתארת התורה בהרחבה את מעמד הר סיני – אירוע מיוחד בו שמעו בני ישראל את עשרת הדברות. עשרת הדברות הן הבסיס לכל תרי"ג המצוות שמופיעות בפרשיות התורה הבאות.

הרב ארי'

א – שם בנו השני של משה	ל – עיקר הסעודה (באלו סעודות נוספות שמופיעות בספר בראשית הוא נאכל?)
ב – מבני המשפחה שהאדם מחוייב לדאוג לשביתתם בשבת	מ – אסור לעשות אותה בשבת (כמה כאלה יש?)
ג – אבנים שאסור לבנות איתן מזבח (בסוף הפרשה)	נ – עוף טמא בעל כנפיים רחבות (איך הוא קשור ליציאת מצרים?)
ד – כך מכנים כל אחת מהמצוות שניתנו לבני ישראל במתן תורה (מי מוצא ראשון? חומש דברים פרק ד פסוק יג)	ס – החודש העברי בו ניתנה התורה (באיזה תאריך בחודש?)
ה – שם ניתנה תורה לישראל	ע – הקרבנות שמקריב יתרו כהודאה לה' על ניסי יציאת מצרים
ו – השלימו: "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ _____ אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ"	פ – איסור עבודה זרה אוסר לעשות אותו ולעבוד אליו
ז – במצוות השבת נאמרו שניהם בדיבור אחד (רמז: 'לכה דודי'...)	צ – אשת משה
ח – שאלת אתגר: כלי נשק שפותח את הפרשה וגם חותם אותה	ק – מצווה לשמוע בראש השנה (איך הוא קשור להר סיני?)
ט – השלימו: "וַיֹּאמֶר חֲתָן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא _____ הִדְבָּר אֲשֶׁר אָמַרְתָּ עֲשֵׂה" (איזה דבר?)	ר – מילה נרדפת לנין (מופיעה בעשרת הדברות)
י – מכסה את רוב שטח כדור הארץ (איך הוא קשור למצוות השבת?)	ש – כינוי לאנשים שאינם רודפים אחרי כסף
כ – הכנת הבגדים לקראת מתן תורה	ת – שם עמדו בני ישראל במעמד הר סיני

שבת מברכים – ראש חודש אדר יהיה ביום שישי וביום שבת (פרשת משפטים).

המולד יהיה ביום שישי בשעה 6 עם 19 דקות ו 4 חלקים.

אין אומרים "אב הרחמים".

(לוח א"י הרב טוקצינסקי)

למשה בן-צבי אתך באבלך על פטירת אחיך

מלכיאל בן-צבי ז"ל

קיבוץ סעד

לזכרה של חנה קיני ז"ל שחייה שזורים בתולדות הקיבוץ / כראלה קוט

עם לכתה של חנה קיני ז"ל, נעלמה מהנוף האנושי שלנו דמות נוספת של 'חולמים ומגשימים' – מייסדי הקיבוץ. לאחר המעבר מהרצליה לנגב הצחיח, בתנאים התחלתיים קשים, רבים וטובים לא עמדו בהם ונאלצו לפרוש.

חנה וקיבוש נמנו עם האידיאליסטים שנתרו והשקיעו ככל יכולתם למלא את החלל שנוצר בסיוע הגרעינים והבודדים שנשלחו ע"י הקיבוץ הדתי ובמאמץ משותף הגענו עד הלום. אנו, בנות גרעין ז' מההכשרה בקיבוץ "טירת צבי", למדנו להכיר את חנה באמצעות הסיפורים והתמונות של חברתנו לגרעין - אחותה שוש שוורצמן.

בהגיענו לסעד בקיץ תש"י – 1950 (תוך ויתור על הייעוד שלנו להקמת קיבוץ חדש), זיהינו את חנה במעגל ריקודי העם לצלילי נגינת האקורדיון של קיבוש, ליד חדר האוכל הקטן. לאחר ארוחת ערב דלה של תה מר לחם וריבה וגבינה מדוללים וקוביית מרגרינה לנפש.. כפי שמעיד יהודה ברט ז"ל בספרו המקסים "רצינו קיבוץ": 'אם נאמר שבאותם הימים רעבנו לחם, לא תהיה בכך שום הגזמה. אולם, הרעב הזה ככל שהטריד והציק היה מקובל עלינו כשייך לאורח החיים הקיבוצי - הסתפקות במועט, חיי פשטות והזדהות עם כל מזי הרעב באשר הם..!'

למרות הכל היתה שמחת חיים, מה שאפיין את חברי סעד הצעירים.

ואשר לחנה, עד מהרה נוכחנו ששוש דייקה בתיאור אחותה שהיתה נאה, חרוצה, מעורה בכל הנעשה ותרמה את חלקה תוך הפעלת כישוריה הארגוניים בתפקידי ניהול ובעיקר בענפי השירותים. לא בכדי נבחרה פה אחד באסיפה בתחילת שנות ה-60 לנהל את הנכס היקר - חדר האוכל החדש (כיום מבנה הכלבו והקיסרינג) אשר בנייתו היוותה אירוע חשוב ומושקע כלכלית, רגשית ותודעתית כמתבקש למקום שנועד להיות רב תכליתי.

מלבד לארוחות המשותפות בימי חול שבת וחג, הוא תוכנן לשמש גם להתכנסויות נוספות: אספות חברים, פעולות תרבות, הסרט השבועי וחתונות. חנה הצדיקה את האמון שניתן בה ויצרת תשתית מסודרת ומאורגנת לעבודה השוטפת: עריכה, הגשה, ניקוי השולחנות, הכיסאות, הרצפה (ללא מכונת טאטוא ושטיפה), והקפדה על כללי ההתנהגות כפי שהוחלט עליהם באסיפת החברים.

לאחר תקופה, חנה נקראה למשימה הנדרשת הבאה: ניהול המטבח והאקונומיה. אני, כמחליפתה בניהול חדר האוכל למשך שש שנים, למדתי להעריך מקרוב את תרומתה הרבה לענף.

רק לאחר מילוי החובות למען הקיבוץ שכה אהבה, פנתה חנה למימוש עצמי בתחום תחביבה. לאחר השתלמות מתאימה הפכה לתופרת סלונית מעולה להנאתה ולהנאתן של חברות והנערות שזכו ממנה להתייחסות אישית ולתוצאות מרשימות. בהמשך, עם תחילת השינויים בקיבוץ, היא השתלבה בשמחה במתפרות - "קו לקו".

החיבור שלי לחנה החל דרך ילדיה החביבים. טיפלתי בלאליה הבכורה ובאלי בפעוטון 'אשל'. דרכינו נפגשו גם במסלול החינוכי בו גדלו ילדינו דליה וצפיר מ'גן ירוק' עד לסיום התיכון. שלוימיק ואני נמנינו במעגלים החברתיים שלהם ונהנינו להתארח בביתם החם, המטופח והתרבותי של חנה וקיבוש. זכורות לי היטב החוויות המשותפות שצברנו איתם ועם משפ' קרול בימי ה'הבראה' בדירות השכורות על הכרמל ובטיולים המרגשים לאחר מלחמת 'ששת הימים'.

חנה היתה "אשת חיל" שהתאימה לרבים מהתיאורים במזמור הידוע מספר "משלי". אף במחלה הנוראה שנגזרה עליה, נשארה מטופחת עם חיוך על השפתיים ולצידה גרייסי המטפלת המסורה. בחוג השירה של מרגלית ב"בית שיקמה", עד לתקופה האחרונה, הפליאה את כולם כשהקריאה את מילות השירים עוד בטרם הושרו..

חנה וקיבוס הותירו חותם ומשפחה לתפארת.

יהי זכרם ברוך.

"בחלמה למורשת אבות" / יחד שבטי ישראל

הקורונה מכה בעולם וגם בישראל מכות לא קלות. בכל מדינה, בכל עיר, ובכל קהילה. יחד עם זאת, מסתבר כי גם "מעז אפשר להוציא מתוך". צורך השעה בהקמת מנייני תפילה קטנים, יצר אפשרות ליוצאי עדות המזרח שבקרבתנו (ציבור שגדל עם השנים, ועם גיוון הקהילה בסעד), להתפלל בנוסח האבות, נוסח עדות המזרח. אומנם, בשנים האחרונות, בתקופת חגי תשרי מתקיים לו מניין בנוסח ספרדי יוצאי עדות המזרח והתימנים, מניין שזוכה אף ל"ביקור אחים" של חלק מבני אשכנז, ואף לעיתים לתפילת סליחות קהילתית בניגוני עדות המזרח. אולם, הקורונה שאילצה את כולנו להתמודד באתגרי תפילת מניינים קטנים, יצרה אפשרות וחיבור חזק ומשמעותי של אחינו יוצאי קהילת הספרדים, אשר מתפללים בה בכל ימי שישי ושבתי, ואף בחגים שחגגנו בתקופה זו.

תפילה זו, הציפה בציבור המתפללים רגשות עזים וכמיהה לתפילה בנוסח אבות, תפילה אשר יש בה חשיבות לא רק הלכתית ודתית, אלא גם כחלק ממורשת ארוכת שנים, מסורת וזהות עצמית חשובה, בדיוק כפי שהיא חשובה לנו. תפילה אשר הציבור רואה בה חשיבות גדולה גם בחינוך הילדים והדורות הבאים, ונראה כי תחושה זו, וצורך זה, בוודאי יוסכמו על כולנו. ציבור זה פנה באופן מסודר להנהלת הקהילה, הרב ארי וועדת הדת, וביקש לקיים מניין בנוסח אבות, בבית כנסת ייעודי לכך.

במסגרת בקשה זו, התקיימו מספר מפגשים חשובים, וזאת כדי להבין את הצורך, ולדון בתהליך של שיח מכבד וראוי לצורך מימוש בקשה זו. מאחר ואנו רואים חשיבות הלכתית, ציבורית ובעיקר קהילתית בצורך זה, אנו רואים חשיבות גדולה ממקום מקודש, ומהיכולת שלנו לשלב ציבור בעל גוונים שונים בסעד, וכן רואים חוזק מיוחד שלנו כקהילה - לאפשר, להכיל ובמקרה זה, לחבק ולהוביל תהליך זה ביחד כקהילה, מתוך אהבת חינוך. לפיכך, כחלק מתהליך חשוב וערכי זה, הקמנו צוות משותף, המשתף את נציגי ציבור יוצאי עדות המזרח, נציגי הנהלת הקיבוץ, צוות ועדת דת וכמובן את הרב ארי, את עבודת הצוות מלווה רחל גוטמן ממהו"ת.

אנו מבקשים לשמוע את הקולות של החברים בקהילה ולכן כל מי שברצונו להציע הצעות, להביע את דעתו/ה, ולשתף אותנו במחשבותיו/ה, מוזמן לבוא ולפנות אל מי מאנשי הצוות המשותף הרשומים מטה, הן בע"פ, והן בכתב (מייל של ו.דת, או בתיבת הדואר של ועדת דת vdatt@saad.org.il). אנו רואים חשיבות גדולה בשיתוף הציבור במהלך זה, ובחינת כל דעה והצעה הקשורה לעניין, הן בצד המהותי, הן בצד הטכני, ובכלל. ניתן לפנות גם מעל גבי במה מכובדת זו של עלון הקיבוץ. מובן מאליו שכל התייחסות ראוי שתהיה באופן מכבד ומכובד, כמצופה מקהילת סעד.

בברכת יחד שבטי ישראל, ובריאות מהירה ושלמה לכל עם ישראל, חברי הצוות :

הרב ארי, שקמה י"ב, אורן סולומון, חופני דנין, כראל הלפרין וגולדון.

דוח'נאק - "מ'ח'מ'ט 3מ'ט"

בעוד חודש נציין שנה לכניסתו של נגיף הקורונה לחיינו, נגיף שמאתגר הרבה מהנחות היסוד שלנו ומספק שעות רבות של דיונים לכל דרג של מקבלי החלטות במדינה שלנו, וגם לוועדת חינוך שלנו פה בסעד.. הזדמנות לומר תודה ענקית לחברי הועדה שמקדישים אינסוף ערבים לשיבות על השלכות הקורונה על החינוך ומקבלים החלטות תוך לקיחת אחריות קהילתית ולחצים לא פשוטים.

אחרי סגר החגים בעצם פתחנו את השנה באמת והתחלנו בשגרה ברוכה של פעילות, גיוס הצוותים הושלם ויש לנו כעת צוות מלא ונפלא :

בית כולל א': שגית דניאלי ועדי זידני (בת ש.ל.). **בית כולל ב':** חגית מקוריה ונועה כהן (בת ש.ל.).

בית כולל ג': לירן יניב ולירן פרלוביץ (בת ש.ל.). **בית כולל ד':** עינה בן עמי ואטטגב מלסה.

מפ"ל: הדר בן עמי וגיא קובל. **חטיבה:** משי ואיתי פנחס. **תיכון:** טליה קלרי, תהילה לנדאו ואריאל סאסי.

לאחר שהחינוך החברתי נסגר בשני הסגרים הקודמים, לקראת הסגר השלישי ועדת חינוך וצוות קורונה מצאו לנכון, לאור מצב התחלואה בסעד שהיה לפני חודש נמוך, לקיים פעילות יומיומית לילדים בקפסולות קטנות בחוץ בהתאמה לכללי הסגר. ב"ה בשלושת השבועות הראשונים של הסגר הצלחנו לקיים פעילות, ניצלנו את הימים היפים לפעילות קדחתנית של טיפוח ה"מחנות" של הילדים, הקמת גינות, חלוקת שתילים לכבוד ט"ו בשבט לוותיקים, טיולים ברחבי הקיבוץ ומשחקים חברתיים תנועתיים שכ"כ נצרכים אחרי הרבה שעות מסך. ברור לנו שדווקא בתקופה בה הילדים ובני הנוער לא הולכים לביה"ס, חשיבות המפגש החברתי, ומבוגר משמעותי שפוגש את הילדים מדי יום- גדלה פי כמה.

בימי גשם המדריכים הגיעו לבקר את הילדים בבתיים או הכינו פעילות מרחוק. יש לומר ביושר שהתחושה שלנו וגם המשוב שקיבלנו מהשטח, הוא כי פעילות מרחוק לעולם לא נותנת מענה שמתקרב להיות מספק כמו פעילות פנים אל פנים ואנחנו כל פעם מחדש מחפשים את הדרך היצירתית לשמר את הקשר ולספק לילדים גם מרחוק עוד שעה של חוויה, עניין וקשר.

חטיבה- בחטיבה נפגשנו פעם בשבוע בקפסולות של 10 ילדים בחוץ בכל פעם, ופעם בשבוע פעילות של כולם בזום כדי שכולם יוכלו לפגוש את כולם :) לפני הסגר עוד הספקנו סדנת מקרמה שווה, ובמהלך הסגר קיימנו מירוצי מאתגר בין מחזוריות.

פורים מתקרב ואיתו ההבנה שככל הנראה לא נוכל לקיים את יריד פורים כרגיל. לכן החלטנו לדחות את היריד השנה ליום העצמאות! את יום חג הפורים יקדישו ילדי כיתה ח' למבצע גדול של "מתנות לאביונים", ואנחנו, קהילת סעד, נחגוג את החג איש איש בביתו.

תיכון- התיכוניסטים פתחו את הסגר בחלוקת עוגיות לוותיקים בברכת "סגר נעים", נהנו מפעילות "לוטיכון" נושאת פרסים, שיחקו בערב ילדות משעשע, ועמלו על בניית "זולה" – פינת ישיבה חיצונית מותאמת לתקופת הקורונה בה אנו לא מקיימים פעילויות בתוך המבנים.

בין לבין אנו שוקדים על פיתוח סביבת מבנה החינוך החדש- בביה"ס הישן, הן ברמת השלמת גדר בטיחות, מרזב לרחבת הכניסה, ועוד תיקונים הכרחיים, והן ברמת הסביבה החינוכית: גינת ירק, חצר גרוטאות, ארגז חול שנבנה ע"י יעל לנדאו יחד עם ילדי כיתה ב' ויש לנו עוד חלומות שאנו מקווים להגשים אט אט.

פעילות בני-עקיבא מתקיימת בסגר האחרון רק מרחוק, והמדריכים לא מפסיקים להפגיש בדרכים יצירתיות להפעיל את החניכים ולשמור על קשר. כולנו תקווה שממש בקרוב נוכל לחזור לפעילות פנים אל פנים.

אסיים בתקווה שבדיווח הבא שאכתוב לא אשתמש במילה שמתחילה בק' ומסתיימת בה' ויש בה שש אותיות..

אפרת *efra*

13 קורונה האתחזה

השבוע עבר ריכוז צוות קורונה מידיו של תומר רכטמן לידיי, בתקווה שזהו תפקיד זמני!

בצוות חברים בעלי תפקידים הנדרשים להגיב ולתת מענה למצב בסעד ולהגבלות ולהיתרים הממשלתיים. ברור לנו שלצד השמירה על בריאות החברים ועל מניעת הדבקה, חשוב שנתייחס למצב הרוח הקהילתי, ולרווחתם הנפשית של החברים והילדים.

בשבועיים החולפים התגלו יותר מקרי קורונה מאומתים מאשר בעבר, ומתוך כך נכנסו משפחות וחברים לבידוד. רננה יערי קיבלה על עצמה לרכז את התמיכה במשפחות החולים והמבודדים, וניתן לפנות אליה כדי להשתתף במשימה זאת. על מנת שנוכל להעניק תמיכה ותשומת לב למבודדים על החברים לדווח בטופס שנועד לכך בקהילנט.

חינוך: מערכת החינוך החברתי מתאימה את הפעילות שלה לדרישות, ולאחר יומיים של הפסקת הפעילות חזרה למפגשים בקפסולות ובאוויר הפתוח. בגיל הרך מתקיימת "שמרטפייה" לילדים בודדים שהוריהם הוכרו כחיוניים. הצוות נערך לפתיחה מחודשת בשבוע הבא.

פורים: נידונו ההכנות לפורים, כאשר השנה לצערנו לא נקיים את היריד, אך השחקנים והצלמים וכל שאר "פועלי הבמה" עובדים במרץ רב לקראת ה.. הפתעה!

משלוח מנות: נארגן משלוח קהילתי כבעבר. נשמח למתנדבים/ות לארגון המשלוחים. עקב מגבלות הקורונה חשוב לשלוח מוצרים סגורים עם מינימום מגע יד אדם.

תקשורת: עד כה נשלחו הודעות ב"קהילנט" ובמסרונים לאוכלוסייה המבוגרת. חשוב מאד שמירב החברים והתושבים יהיו מחוברים ל"קהילנט", וכך נחסוך את עלות המסרונים ואת הצורך בכפל הודעות. במקרים דחופים נודיע לכולם במסרון.

חוסן אישי וקהילתי: אנו נותנים את דעתנו על פעילויות שונות שיתרמו להרמת המורל, להפגת הבדידות ולתחושת היחד.

ההקפדה נמשכת: למרות שחברים רבים כבר מחוסנים, יש להקפיד על מסכות וריחוק חברתי מתוך אחריות וערבות הדדית.

מעת לעת נפרסם את הסוגיות המעסיקות את הצוות, ואת ההחלטות שמתקבלות.

בברכה,

רותי לזר *raz* בשם 13 קורונה

צולם ע"י דוד אלדן מלע"מ נובמבר 1955

סיפורו של בני ארנון (חבר גרעין ז'), על מכת הארבה בסעד:

לפני הרבה, הרבה שנים, כשהייתי קצת יותר צעיר, הייתי חבר בקבוצת "סעד". אני לא זוכר בדיוק את השנה, אולי בשנת 1955, פקדה את הנגב מכת ארבה. יצאנו לשדות עם כל הסירים מהמטבח ועשינו רעש גדול, אבל הצלחנו רק לשמוע את הצחוק של היצורים הקטנים. הרעש היה נורא.

בליל שבת, כשהתפללתי כחזן, בבית הכנסת הקטן שהיה בצריף בשכונה השבדית, ניגש אלי אריה קרול ז"ל וביחד ניגשנו אל הרב רוזמן ז"ל. באישורם יצאנו, למחרת בשבת בבוקר, שני חברים ואני במשאית השברולט של הלחם לבאר שבע, העמסנו 3 טון שקים שהכילו חומר - "דיאלדרין" ומשם לשדה התעופה בחצור. העמסנו את השקים על מטוס "דקוטה" של צנחנים והמראנו למלחמה בארבה.

לא היה כל מתקן לפיזור החומר. אי לכך נקשרנו בחגורות הבטיחות של הצנחנים מפחד שמא נישאב החוצה מהרוח החזקה. כשהגענו ל"שדה-הקרב", המטוס הנמיך, פתחנו שק אחרי שק ושפכנו את החומר על האויב--- הארבה. ראינו את החברים למטה כשהם רצים עם כל "כלי הנשק" שהיה להם, ומנופפים לנו. עשינו כמה סיבובים מעל סעד, כפר עזה ונחל עוז. עלומים עוד לא היתה קיימת...

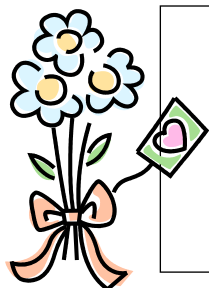
הפעולה נעשתה כל עוד היה קריר והארבה רבץ על האדמה, אבל כשהשמש עלתה והאוויר התחמם הארבה התחיל לעוף והטייס נאלץ להגביה היות והארבה נמחץ על השמשה של הטייס והמגבים לא הצליחו לנקות את השמשות. חזרנו ל"חצור" ואז הביתה מלוכלכים אך מרוצים. אני מקווה שבעזרת השם לא תחזור המכה הזו.

מתוך "עלים" (ויקהל-פקודי) תשע"ג

ולפתרון השאלה משובץ סעד: השמאלי בתמונה מבין השניים הרצים בתוך ענני הארבה הוא:

טיבי - יעקב יצחק גוטמן ז"ל.

לאילון אנדסמן
מלא טוב לבך האצולה
לחצית ולחייט ולכל המשפחה
איחולים לאהבות ולנחת!

הכר את החקר, מלווית קצת אחרת..

קבלו את חברתנו - סלעית לזר

מתי והיכן נולדת? מוצאי יוה"כ התש"מ, סורוקה, לאבא ואמא שמעון וימימה חורב.

ספרי על זיכרונות ילדות - גדלתי במושב שרשרת, ליד נתיבות. המושב נוסד בשנת 1949 ב"תקומה הישנה" (סמארה) ע"י עולים מג'רבא ופרבריה, ועבר לאתר הנוכחי בשנת 1951. רוב תושבי המושב קשורים בקשרי משפחה. זו בעצם קהילה שעלתה ארצה יחד, ומי שטיפל בבירוקרטיה סביב העליה היה סבא שלי- עזיזי כהן יהונתן- שהיה פעיל של הסוכנות היהודית, תפעל את חוות ההכשרה הציונית בג'רבא והיה המורה הנערץ לעברית. בסופו של דבר סבא נאלץ לברוח עקב איומי רצח מצד השכנים הערבים וכך המשפחה הצטרפה ליתר הקהילה שכבר התיישבה בשרשרת. אבא ואמא שלי גדלו יחד במושב, ורוב המשפחה המורחבת גרה בסביבה. בחגים התכנסנו תמיד בבית סבא וסבתא חורב, יחד עם הדודים והדודות, אבל הקרבה הגיאוגרפית אפשרה להיפגש גם עם הצד השני. אנחנו "רק" ארבעה אחים ואחיות. רבים מזכרונות הילדות שלי קשורים למשק החקלאי שלנו- המכוורת והפרדס. אני זוכרת את עצמי עובדת שם בכל חופשה מבית ספר וגם בסתם ימים רגילים- תיקון כוורות, רדיית דבש, סיוד גזעים ועוד. גם הגינה רחבת הידיים העסיקה אותי לא מעט- עישוב במסלעת הקקטוסים, שתילת צמחים חדשים ואיסוף הדשא אחרי הכיסוח. פעם רטנתי באוזני ההורים שהם תמיד שולחים אותי להידקר- מענפים בפרדס, מקוצי הקקטוסים, מעלי התמרים או מעוקצי הדבורים... אחד מזכרונות הילדות המוקדמים והכואבים שלי קשור בטלה שסבתא היתה רוכשת מדי שנה במוצאי צום גדליה. הענקנו לו שם, גידלנו וטיפחנו אותו באהבה רבה, עד שהיה נשחט בערב הפסח. זו היתה מסורת קהילתית שהתפתחה לחגיגה, אבל אני הייתי מסתגרת בחדר שלי ובוכה. זו כנראה הסיבה הבסיסית להיותי צמחונית (כמעט 30 שנה).

איך הגעת לסעד ומתי? אחרי סיום האולפנה ("אמנה", כפר סבא – אחיי ואני הרחקנו מהבית בברכת ההורים שביקשו עבורנו השכלה ברמה גבוהה), השתלבתי בתכנית תלת שנתית במדרשת "יעוד" בירושלים, בראשות הרב יואל בן נון, ששילבה לימודי פדגוגיה ובית מדרש עם שירות לאומי בהוראת תושב"ע בחט"ב ותיכונים מהזרם הממלכתי. בשנתון מתחתי למדו מספר בוגרות תיכון יבנה, ביניהן אפרת רפל ומיכל לזר. הן החליטו לשדך ביני לבין אליאב, הסכמנו, ואחרי שנה אכן עמדנו תחת החופה ליד הויטראז' של בית הכנסת בסעד, כשאליאב עדיין לוחם גבעתי בשירות סדיר. בקיץ האחרון ציינו 20 שנות נישואים. אני לא זוכרת שבילדותי היתה אינטראקציה חיובית בין המושבים והקיבוצים של עזתה, אבל לא הרגשתי קושי להשתלב בסעד. היו כאן מעט מאד זוגות צעירים באותה תקופה, ומהר מאד מצאנו את עצמנו מעורבים בהמון ועדות וצוותים, משתתפים בדיונים סוערים ונטמעים היטב בחיי הקהילה.

מה התחביבים שלך? אני לא בטוחה אם זה נחשב תחביב או המקצוע שלי, אבל אני אוהבת מאד להתעסק בצמחים- גם לגדל אותם וגם לחשוף ולהבין מנגנונים פנימיים... אפשר לומר שבהיותי חוקרת צמחים אני בעצם עוסקת בתחביב שלי. זו זכות גדולה ואני מודה על כך לקב"ה כל הזמן. חוץ מזה אני גם קוראת המון פרוזה וכותבת שירה (בדיוק סיימתי עריכה של הספר הבא שלי. מקווה להוציא אותו לאור בתום שנת האבל).

בילדותי השתתפתי בחוג לארכיאולוגיה, ועם השנים העניין שלי בתחום זה הלך וגבר עד שהגיע לשיא בימי המדרשה, בעידודו של הרב יואל. השתתפתי בחפירות, קראתי מחקרים, קטלגתי מאובנים ופענחתי כתובות עתיקות. זנחתי את התחום כשבחרתי להתמקצע באגרונומיה, אבל אולי אשוב אליו יום אחד. יש גם תחביב שאני מקווה לפתח בעתיד- צילום.

מה גורם לך נחת? לקבל "שאליות מדעיות" מהילדים שלי, למצוא אותם שקועים בספר טוב או להכין מאכל שכל בני הבית אוהבים... וגם לראות את הגינה שלי משגשגת ופורחת- זה החדר הכי מושקע בבית הקבע שלנו ☺

מה המוטו שלך בחיים? 1. אין טעם להתווכח עם הקב"ה, אבל כדאי לשוחח איתו. זה מקל על ההתמודדות. 2. לכל אדם יש זכות לחיות את חייו כראות עיניו, כל עוד אין פגיעה בזולת. 3. יש תמיד עוד דברים מעניינים ללמוד.

למה את הכי מתגעגעת? לשיר דואט עם אמא שלי. תמיד אהבנו לשיר יחד, וגם בזמנים מורכבים וכואבים זו היתה דרך להתמודד עם הקושי. השירה המשותפת היא חוויה שהשתדלתי להנחיל גם לשבות, בתי. עכשיו, כשאמא איננה, אני מתנחמת בהקלטות שנותרו לי ממנה וגם בכך שהקול שלי דומה מאד לשלה. כשאני שרה אני יכולה לדמיין שאנחנו שוב יחד (קשה מאד לשיר כשהגרן חנוק מדמעות, ועדיין יש בזה הקלה מסוימת).

איך את רואה את סעד בעתיד ואותך בסעד? סעד היא קהילה מרשימה מהרבה מאד בחינות, ואחת מהן היא יכולת הלמידה וההסתגלות שלה בהתאם לשינויים טבעיים - אם דמוגרפיים ואם אידיאולוגיים. יש תמיד תנועה ותחושה של התפתחות. לא דורכים במקום ולא עוצמים עיניים. קשה לחזות מה יקרה כאן בהמשך, אבל כנראה שזה יהיה לטובה (ואני מקווה שנכדיי יהיו דור חמישי פה). מאז שאמא שלי חלתה צמצמתי את הנוכחות הציבורית שלי. אני עדיין מתאבלת ולא פנויה לזה רגשית, אבל בעתיד מקווה לשוב ולהיות שותפה באחריות ובהובלה במשק ובקהילה.

שיר נחמד מספר שיריך? התלבטתי בין שיר מ'רקמת הניתוק' ובין שיר מהספר החדש, ובחרתי בסופו של דבר בשיר 'שדות' שלא מופיע באף אחד מהם אבל מכיל חלק מהתוכן שעלה בראיון הזה:

הִיְתָה

תֵּבֶל פְּרוּשָׁה

תַּחְתִּינוּ

וְאָנוּ מְטִלְטְלוֹת וּמִתְפַּלְלוֹת:

שִׁיָּהָ נֶס,

שִׁיָּהָ טֶבַע,

שִׁנְהָא שׁוֹרְדוֹת.

וְהָיָה הַיּוֹם פְּלָאִים,

וְהָיוּ רַחֲמֵינוּ נְלָאִים,

וְהָיוּ חוֹלְמוֹת

חַיִּים

וְעֵתִידוֹת.